

ChatGPT ની 'જવાની' - સેમ ઓલ્ટમેનનો માસ્ટરસ્ટ્રોક જે AIની દુનિયાને હચમચાવી દેશે!

OpenAI ના ફાઉન્ડર અને CEO સેમ ઓલ્ટમેન એક મોટો ધડાકો કરવા જઈ રહ્યા છે. આ ધડાકો તે કોઈ નવું ફીચર લાવવાનો નથી, પરંતુ ChatGPTનો આખો સ્વભાવ જ બદલી નાખવાનો છે. તેમનું માનવું છે કે અત્યાર સુધી ChatGPT પર જે સખત નિયંત્રણો (Restrictive Guardrails) લાદવામાં આવ્યા હતા, તેનાથી તે ઘણા યુઝર્સ માટે તે ઉપયોગી હશે પણ ઓછું 'આનંદદાયક' હતું. એમ તો આ નિયંત્રણો ખાસ કરીને માનસિક સ્વાસ્થ્ય (Mental Health)ના મુદ્દાઓ અને સગીરોની સલામતી માટે મૂકવામાં આવ્યા હતા. પણ ઓલ્ટમેન ChatGPT માં જે નવો રંગ લાવવા માંગે છે, તેને વધુ માનવ-જેવું (Human-like), કેન્ડલી અને વ્યક્તિગત (Personalised) હોય તેવું બનાવવા માંગે છે. જેમાં યુઝર્સ ચેટબોટનો ટોન, પર્સનાલિટી અને વાતચીતની શૈલી (જેમ કે વધુ ઇમોજીનો ઉપયોગ) પોતાની મરજીથી નક્કી કરી શકશે.

આ નવીનતા ઓલ્ટમેનની જ એક 'સ્ટ્રેટજી' પર છે તેમાં એક ઉમેરો 'પુખ્ત વયના યુઝર્સ સાથે પુખ્ત વયના લોકો જેવું વર્તન કરો' (Treat Adult Users Like Adults). આ નિયમ હેઠળ જ પુખ્ત વયના લોકોને વધુ છૂટછાટ આપવામાં આવશે. એટલે આ વાંચી કંઈક અલગ વિચારો તે પહેલા આ AI સાથેની કામુક વાર્તાલાપ વિશે જાણીએ.

સૌથી વધુ ચર્ચામાં રહેલો ફેરફાર છે 'એરોટિકા' (Erotica) એટલે એડલ્ટોની એરોટિક કોન્ટેન્ટની મંજૂરી છે. ડિસેમ્બર 2025થી, વેરીફાઈ થયેલા પુખ્ત વયના યુઝર્સને ChatGPT ટેક્સ્ટ-આધારિત કામુક વાર્તાલાપ (Erotic Conversations) કરી શકશે. આના પર ઓલ્ટમેન સ્પષ્ટ કર્યું છે કે આ સુવિધા માત્ર ટેક્સ્ટ પૂરતી મર્યાદિત રહેશે. વીડિયો, ઓડિયો કે AI-જનરેટેડ સેક્સ્યુઅલ ઇમેજ (Images) જેવી સામગ્રીની મંજૂરી નહીં હોય.

જોકે માતાપિતા કે હિતેચ્છુઓને તેમના યંગ યુઝર્સને ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. આ એક 'ઓપ્ટ-ઇન' (Opt-in) ફીચર હશે. એટલે કે, જો તમે તેને સેટિંગ્સમાં જઈને સક્રિય (Activate) નહીં કરો, તો ChatGPT આપમેળે તમારી સાથે આવો કામુક વાર્તાલાપ શરૂ નહીં કરે. અને ChatGPT પર એડલ્ટ કોન્ટેન્ટની મંજૂરી આપતા પહેલા, ઉંમર-નિયંત્રણ સિસ્ટમ (Age-Gating System)ને મજબૂત બનાવવામાં આવશે. સવાલ એ છે કે OpenAI યુઝરની ઉંમર સાચી છે કે નહીં તે કેવી રીતે નક્કી કરશે?

AI-આધારિત અનુમાન કરાશે એટલે કે સૌપ્રથમ, ChatGPT એક AI-આધારિત ઉંમર અનુમાન પ્રણાલી (Age-Prediction System)નો ઉપયોગ કરશે. તે યુઝરની વાતચીતની શૈલી,

ઉપયોગ કરેલી ભાષા (સ્લેંગ, ઇમોજી), અને વિષયો (હોમવર્ક કે ટેક્સ કે જોબ ઇન્ટરવ્યુ)ના આધારે અનુમાન લગાવશે કે યુઝર 18+ વર્ષ છે કે નહીં.

જો આ AI સિસ્ટમ ભૂલથી કોઈ પુખ્ત યુઝરને સગીર માની લેશે, તો તે એડલ્ટ સુવિધાઓને અનલોક (Unlock) કરવા માટે યુઝર્સને સરકારી ID (Government-Issued ID) અપલોડ કરવાનું કહેશે.

અહીં વિવાદ એ પણ આવે છે કે IDની માંગણી ગોપનીયતા (Privacy)નું મોટું ઉલ્લંઘન હોવા છતાં, ઓલ્ટમેન આ પગલાને 'યોગ્ય સમજૂતી' (Worthy Tradeoff) ગણાવ્યું છે, કારણ કે સગીરોની સલામતી એ ચેમની સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા છે.

સગીરો માટે કડક નિયમો કરશે. એટલે 18વર્ષથી નીચેના યુઝર્સ માટે, નિયંત્રણો વધુ કડક

જોકે માતાપિતા કે હિતેચ્છુઓને તેમના યંગ યુઝર્સને ચિંતા કરવાની જરૂર નથી. આ એક 'ઓપ્ટ-ઇન' (Opt-in) ફીચર હશે. એટલે કે, જો તમે તેને સેટિંગ્સમાં જઈને સક્રિય (Activate) નહીં કરો, તો ChatGPT આપમેળે તમારી સાથે આવો કામુક વાર્તાલાપ શરૂ નહીં કરે

કરવામાં આવ્યા છે. તેમના માટે આપમેળે ઉંમર-યોગ્ય નીતિઓ (Age-Appropriate Policies) લાગુ થશે, જેમાં એડલ્ટ કોન્ટેન્ટ તેમજ આત્મહત્યા કે સેલ્ફ હાર્મ સંબંધિત સંવાદોને સંપૂર્ણપણે રોકવામાં આવશે.

OpenAI આ નિર્ણય લઈને AI ક્ષેત્રના એક નવા અને સાથે સાથે જોખમી બજારમાં પ્રવેશ કરી રહી છે.

તેમની હરીફ કંપનીઓ જેવી કે એલોન મસ્કની xAI (ગ્રોક) અને Character.AI પહેલેથી જ AI સાથી (AI Companions) અને ફલર્ટિંગ ફ્રિયર્સ સાથે યુઝરમાં ગ્રોથ મેળવી રહી છે.

આ નિર્ણય એ સ્પર્ધાત્મક દબાણનું પરિણામ પણ હોઈ શકે છે. પરંતુ ટીકાકારોએ આ પગલાંને 'અનૈતિક' ગણાવ્યું છે, જેના જવાબમાં સેમ ઓલ્ટમેને સ્પષ્ટતા કરી હતી કે OpenAI દુનિયાની 'નૈતિક પોલીસ' (Moral Police) બનવા માંગતી નથી, અને પુખ્ત યુઝર્સને તેમની પસંદગીની સ્વતંત્રતા મળવી જોઈએ.

ChatGPT નો આ નવો 'પુખ્ત' અવતાર ટેકનોલોજીની દુનિયામાં કેટલો સફળ થશે અને ગોપનીયતાના નવા પ્રશ્નો ઉભા કરશે કે કેમ, તે તો ડિસેમ્બર 2025 પછી જ ખબર પડશે. તમને શું લાગે છે, AI ચેટબોટમાં 'સેક્સટિંગ' ફીચર લાવવું એ કંપની માટે યોગ્ય નિર્ણય છે?

નીદોં મેં ફિર રહા હું ઉસે ઢૂંઢતા હુઆ શામિલ જો એક ખૂવાબ મેરે રત-જગે મેં થા

- અહમદ મુશ્તાફ

સ

નીંદરમાં ફરી રહ્યો છું તેને શોધતા હવે, એક સ્વપ્ન જે મારા જાગરણમાં સામેલ હતું. જાગરણ (રત-જગે)માં જે સ્વપ્ન જોયું હતું તેને હવે મારી નીંદરમાં શોધી રહ્યો છું. આમ તો સ્વપ્ન હંમેશા ઊંઘમાં જ આવે. પરંતુ જે રાત જાગીને વીતાવી હોય તે રાતમાં જે ઉઘાડી આંખે જે સ્વપ્ન આપણે જોયું હોય તેને હવે નીંદરમાં શોધું છું. આખી જિંદગી માણસ કશુંક પામવા માટે વીતાવી દેતો હોય છે. તેનું એક સ્વપ્ન હોય છે કે તે કશુંક ખાવું, તે કશુંક પાવું પ્રાપ્ત કરે જેનાથી તેની જિંદગી સાર્થક થઈ જાય. પરંતુ જ્યારે એ પ્લાનને પામી શકતો નથી. ત્યારે તેની સામે નિરાશા આવે છે. ઊંઘમાં જે સ્વપ્ન આવે તે ક્યારેક સાચા પણ ઠરે છે. પરંતુ જે સ્વપ્ન ઉઘાડી આંખે જોયું હોય તેને નીંદરમાં શોધો તો નહીં મળે. બીજી રીતે કહીએ તો એ સ્વપ્નને સાર્થક કરવા માટે તમારે પરિશ્રમ કરવો પડે. તે નીંદ્રાની અવસ્થામાં નહીં મળે. સચેત મનનું સ્વપ્ન તમારી મહેનતથી જ સાકાર થાય. હવે તેને ઊંઘમાં શોધો તો ક્યાંથી મળે ? જીવનમાં જે કંઈક કરવું હોય તે તમારે જાગૃત અવસ્થામાં જ કરવું પડે. નીંદરમાં કોઈ સ્વપ્ન આવી પણ ગયું તો તે સાકાર થઈ જ જાય તેની કોઈ ખાતરી નથી. જાગરણની રાતે જોયું હોય તે સ્વપ્ન તમારા જીવનનો ધ્યેય બની જાય છે. એક અલગ દૃષ્ટિ તમારા જીવનને મળે. તમારી આકાંક્ષા, તમારા જીવનનું લક્ષ્ય તમારી ઉઘાડી આંખે જ નક્કી કરવાનું છે. જાગરણની રાતે જે તમે જોયું હોય તે સ્વપ્ન નીંદરમાં નહીં આવે. માણસ જીવે ત્યાં સુધી કોઈને કોઈ ઉમ્મીદ રાખે. કોઈને કોઈ પ્લાન રાખે. પરંતુ તેને સાકાર કરવા માટે મહેનત કરવી પડે. એ પ્લાન આમને આમ સાકાર થઈ શકે નહીં. સ્વપ્ન ભલે નીંદરમાં આવતું હોય પરંતુ તેને સાકાર કરવા માટે જાગતા રહેવું પડે. તેના માટે મહેનત અને લગનથી કાર્યરત રહેવું પડે. તો જ સફળતા મળે. તો જ તમારું લક્ષ્ય તમે પ્રાપ્ત કરી શકો. સખત પરિશ્રમનો કોઈ વિકલ્પ નથી. તમારું લક્ષ્ય તમારી મહેનતથી જ તમે પ્રાપ્ત કરી શકો.

કેફિયવ

★ હનીફ મહેરી